

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w R. o zasądzenie kwoty 11 178,24 zł tytułem zapłaty wierzytelności nabytych - cen sprzedaży towarów od R. C. sp. o.o. w C. (wcześniej (...) sp. z o.o. w M.) na podstawie umowy factoringu.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pomiędzy powodem jako faktorem a (...) sp. z o.o. (po zmianie firmy (...) sp. o.o. w C.) została zawarta w dniu 16 maja 2011 r. umowa factoringu (umowa k. 24 – 29, Ogólne Warunki - k. 39 – 50). Pismem z dnia 16 maja 2011 r. pozwany został zawiadomiony o cesji wierzytelności z informacją, iż płatności za istniejące i przyszłe faktury należy dokonywać wyłącznie na rachunek powoda (pismo z potwierdzeniem nadania – k. 51 – 54). Pozwany nabył od (...) Sp. z o.o. w C. towary, która to sprzedaż została stwierdzona fakturami VAT:

- o nr (...) z dnia 20 lipca 2012 r. na kwotę 4 052,82 zł (k.31), z której to kwoty pozwany zapłacił 1592,85 zł (potwierdzenie przelewu – k. 81);
- o nr (...) z 15 listopada 2012 na kwotę 3 136,50 zł (k. 33);
- o nr (...) z dnia 21 listopada 2012 r. na kwotę 5 485,80 zł (k. 35);
- o nr (...) z dnia 19 grudnia 2012 r. na kwotę 1537,50 zł (k. 37).

Pozwany posiadał wobec (...) sp. z o.o. wierzytelności z tytułu usługi marketingowej na kwotę 2460 zł, która stwierdzona została fakturą VAT – (...) z dnia 11 czerwca 2012 r. na kwotę 2 460 zł. Dokonując płatności w dniu 25 września 2012 r. faktury o nr (...) pozwany dokonał potrącenia kwoty 2 460 zł z owej faktury. Pozwany oraz R. C. sp. o.o. w C. dokonywało również wcześniej wzajemnych potrąceń (faktura - k. 83, potwierdzenie przelewu – k. 81, zeznania świadka E. K. – k. 192 V – 193, zeznania świadka M. Ż. – k. 193, zeznania świadka R. R. – k. 247). W dniu 13 marca 2013 r. pozwany dokonał płatności kwoty 2 460 zł wskazując w tytule „Faktury (...)” (k. 84). Powód dokonał zaliczenia tej kwoty w ten sposób, iż na fakturę o nr (...) dokonał zaliczenia pełnej kwoty 922,50 zł, na fakturę (...) niedopłatę w kwocie 95,94 zł, zaś na poczet faktury (...) kwotę 1441,56 zł, tym samym z owej ostatniej faktury pozostała niedopłata w kwocie 95,94 zł (zeznania świadka A. K. k. 148 – 151). Pismami z dnia 21, 22 i 24 stycznia 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w T. dokonał zajęcia wierzytelności R. C. w stosunku do pozwanego (k. 283 – 297). Pozwany dokonał zapłaty kwot z faktury VAT o nr (...) z 15 listopada 2012 r oraz o nr (...) z dnia 21 listopada 2012 r. w dniu 19 lutego 2013 r. na rachunek komornika (potwierdzenie przelewu – k. 94). Przed dokonaniem zapłaty pozwany kontaktował się z powodem w sprawie zajęcia wierzytelności, ale nie otrzymał od powoda odpowiedzi (zeznania świadka E. K. – k. 182 V – 183, zeznania świadka M. Ż. – k. 193)

Powołany wyżej stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o wskazane dokumenty i wydruki, które nie budziły wątpliwości co do wiarygodności.

Zeznania świadków co do zasady były ze sobą spójne, ponadto racjonalne i konsekwentne. Wskazać jednak należy, iż jeśli między sprzedawcą a kupującym można w oparciu o relacje świadków, zwłaszcza R. R. uznać, iż było porozumienie co do kompensat wzajemnych wierzytelności, to jednak nie da się wywieść, iż stroną takiego porozumienia był również powód jako faktor.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie co do kwoty 8 718,24 zł ustawowymi odsetkami od kwoty 3 136,50 zł od dnia 15 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty, 5 485,80 zł od dnia 21 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty, 95,94 zł od dnia 18 lutego 2013 r. do dnia zapłaty.

W pozostałej części podlegało oddaleniu.

Roszczenie powoda stanowi żądanie zapłaty ceny, a zatem podstawą roszczenia jest tu przepis art. 535 k.c. Zgodnie z jego treścią przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Wierzytelność ta została nabyta na podstawie umowy faktoringu, która wprawdzie jest umową nienazwaną, ale bazuje na umowie przelewu wierzytelności.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W myśl zaś § 2 wskazanego przepisu wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Nie było sporne, iż przed powstaniem wierzytelności, które były przedmiotem postępowania pozwany został zawiadomiony o przelewie wierzytelności.

W sprawie nie było sporu co do istnienia wierzytelności, a także wierzytelności przedstawionej do potrącenia. Spór stron dotyczył kwestii dopuszczalności potrącenia, a także sposobu rozliczenia długu, w tym zwalniającego charakteru zapłaty pozwanego na rzecz komornika.

Istotnym elementem, także w sensie dopuszczalności potrącenia, które jest przedmiotem postępowania jest § 1 ust. 2 Ogólnych Warunków Umowy – k. 39. Zgodnie z jego treścią wierzytelności wobec odbiorcy istniejące w chwili zaaprobowania odbiorcy, Faktor nabywa momencie zaaprobowania Odbiorcy. Wierzytelności wobec odbiorcy powstałe po zaaprobowaniu odbiorcy faktor nabywa w chwili powstania wierzytelności. Nie było sporne, iż pozwany jako odbiorca został zaakceptowany wcześniej, zanim nastąpiła sprzedaż będąca przedmiotem postępowania, skoro już w 2011 r. został zawiadomiony o przelewie wierzytelności. Zatem w świetle tej regulacji nabycie wierzytelności następuje w chwili powstania wierzytelności - jeśli chodzi o fakturę VAT, która była przedmiotem potrącenia - w dacie sprzedaży – tj. 20 lipca 2012 r. (k. 31). Nie było sporu co do zaliczenia zapłaty na tą fakturze zapłaty w kwocie 1592,82 zł. Pozostała kwota 2 460 zł została zaś umorzona wskutek dokonanego potrącenia z wzajemną wierzytelnością. Wola potrącenia wynika wyraźnie z treści potwierdzenia zapłaty. Wskazać należy, iż potrącenie było w pełni skuteczne. Zgodnie z art. 513 § 2 k.c. dłużnik może z przelanej wierzytelności potrącić wierzytelność, która mu przysługuje względem zbywcy, chociażby stała się wymagalna dopiero po otrzymaniu przez dłużnika zawiadomienia o przelewie. Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy wierzytelność przysługująca względem zbywcy stała się wymagalna później niż wierzytelność będąca przedmiotem przelewu. Wskazać należy, iż wierzytelność przedstawiona do potrącenia stała się wymagalna wcześniej, aniżeli wierzytelność będąca przedmiotem przelewu. Otóż termin jej płatności to 25 czerwca 2012 r., zaś wierzytelność będąca przedmiotem przelewu była płatna dniu 18 września 2012 r. Wierzytelność przedstawiona do potrącenia powstała wcześniej aniżeli będąca przedmiotem przelewu. Skoro w przepisie art. 513 § 2 k.c. mowa jest o potrąceniu z przelanej wierzytelności, zatem od chwili przelewu można w ogóle mówić o ewentualnym zawiadomieniu o przelewie. Zawiadomienie o przelewie jest możliwe, jeśli w ogóle przelew nastąpił. Strony w umowie zrezygnowały z elementu przelewu wierzytelności przyszłej, skoro zgodnie z powołanym postanowieniem umownym nabycie następuje dopiero w chwili powstania wierzytelności – z tą też chwilą logicznym jest, iż następuje dopiero zawiadomienie o przelewie. Tak więc skoro na tą datę istniała wierzytelność wzajemna mogła być ona przedmiotem potrącenia. Dlatego też wskutek dokonanego potrącenia kwota z faktury o nr (...) – 2 460 zł uległa umorzeniu zgodnie z art. 498 § 1 k.c. W związku ze wstecznym skutkiem oświadczenia, zgodnie z art. 499 k.c. nastąpiło uchylenie skutków opóźnienia co do zapłaty tej kwoty.

Jeśli chodzi o kwotę z faktury o nr (...) – 95,94 zł, to zgodzić się należy z powodem, iż w związku z nieprecyzyjnym wskazaniem tytułu zapłaty przez pozwanego, powód był uprawniony do dokonania zaliczenia według własnego uznania, oczywiście w ramach wskazania pozwanego. Pozwany w tytule wskazał co najmniej dwie faktury, zaś

dodatkowa cyfry 21, 27 mogły oznaczać jeszcze więcej faktur ją oznaczonych. Powód składając oświadczenie o zaliczeniu dokonał pokwitowania, zaś z materiału sprawy zwłaszcza z zeznań świadka A. K. wynika, iż pozwany taki sposób zarachowania przyjął (k. 150). Zgodnie z art. 451 § 1 k.c. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Zgodnie zaś z § 2 jeżeli dłużnik nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić, a przyjął pokwitowanie, w którym wierzyciel zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z tych długów, dłużnik nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu.

Nieprecyzyjne wskazanie długu należy tak samo traktować jak niewskazanie określonego długu, zwłaszcza jeśli pozwany powołuje się na kilka długów a suma zapłacona nie wystarcza na ich pełne zaspokojenie. Tym samym z przedmiotowej faktury do zapłaty pozostała kwota 95,94 zł.

Jeśli chodzi o dwie pozostałe faktury –nr (...) z 15 listopada 2012 na kwotę 3 136,50 zł i nr (...) z dnia 21 listopada 2012 r. na kwotę 5 485,80 zł są one w pełni uzasadnione. Powód nabył te wierzytelności już w dniach wystawienia faktur, dlatego zapłata tych kwot na rzecz kogo innego nie stanowiła prawidłowego wykonania zobowiązania zgodnie z art. 512 k.c. Tak samo też zawiadomienie o zajęciu wierzytelności przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym ze stycznia 2013 r. nie mogło w tym zakresie nic zmienić – zapłata powinna nastąpić nadal na rzecz powoda, a nie komornika. Pozwany powinien w tym zakresie złożyć oświadczenie zgodnie z treścią pouczenia w zawiadomieniu o zajęciu. Zgodnie z art. 900 § 1 k.p.c. zajęcie jest dokonane z chwilą doręczenia wezwania dłużnikowi zajętej wierzytelności. Na tą chwilę dłużnikowi nie przysługiwała wierzytelność o czym pozwany wiedział. Fakt braku wskazówek powoda co do postępowania w przypadku zajęcia wierzytelności nie ma tu żadnego znaczenia. Pozwany, jako profesjonalny przedsiębiorca powinien dokonywać samodzielnej oceny określonych kwestii prawnych niezależnie od oceny innego kontrahenta, tym bardziej, iż kwestia ta nie była skomplikowana.

O odsetkach od zasądzonych kwot sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. według wysokości ustawowej, uznając za niebudzące wątpliwości terminy płatności wskazane na fakturach.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., rozdzielając je stosunkowo pomiędzy stronami przy przyjęciu, że powód wygrał proces w 77,99 %, pozwany zaś w 22,01 %. Po wyciągnięciu proporcji kosztów poniesionych przez każdą ze stron ich różnica należna powodowi od pozwanego wyniosła 1820,20 zł.

ZARZĄDZENIE

- (...)